

Studiekvalitetsmeldingen 2024 fra Institutt for politikk og forvaltning

De siste årene har Institutt for politikk og forvaltning vært i stor endring, med betydelig vekst i antall vitenskapelige ansatte i faste og midlertidige stillinger (ca 70 ansatte våren 2025), en svært stor portefølje av eksternt finansierte forskningsinitiativ, endringer i sammensetningen av stabens faglige kompetanse og orientering, og med et dertil tilhørende navnebytte høsten 2022. Dette har satt tydelige preg på instituttet, og på instituttets undervisning gjennom utviklings- og kvalitetsarbeid.

For instituttet er studiekvalitetsmeldingen viktig for dialog med og rapportering til fakultetet, og er sammen med ordinære evalueringer, samarbeid med fagfeller og ulike utviklingsinitiativ et viktig redskap for eget arbeid. Dette arbeidet foregår gjennom ulike prosesser. Noe handler om å følge opp tidligere initiativ, der enkelte prosesser er flerårige, mens andre tiltak var spesifikke for 2024. I det følgende omtaler vi i hovedsak de ordinære studieprogrammene BASV-GOV (inkludert ÅRSV-GOV), MASV-GOV og MASV-GLGOV, men gir også en oversikt over instituttets etter- og videreutdanningstilbud. Det ordinære undervisningstilbudet ved instituttet er organisert slik at instituttrådet fungerer som programstyre for studieprogrammene. Undervisningsutvalget gjennomgår og gir sine anbefalinger i saker som skal til instituttrådet, i tillegg til å diskutere tema som ikke nødvendigvis er direkte knyttet til de formelle kvalitetssikringsprosessene eller som er beslutningssaker. Hvert studieprogram har en egen programkoordinator som i hovedtrekk skal sørge for at den programinterne faglige samtalen holdes godt vedlike, bistå undervisningsleder, bistå i kvalitetsutvikling og fungere som representant for programmet i undervisningsutvalget og eksamensutvalget. Ordningen med programkoordinatorer er formelt sett ny ved instituttet, og ble innført fra høsten 2024.

Oppfølging av studiekvalitetsmeldingen 2023 og planer for 2025

Høsten 2024 implementerte instituttet relativt store endringer i bachelorprogrammet i politikk og forvaltning (**BASV-GOV**). Endringene kom delvis som et resultat av omleggingen av den felles metodeundervisningen mellom Sosiologisk institutt, Institutt for sammenliknende politikk, og Institutt for politikk og forvaltning. Overgangen til to separate 10-poengs metodekurs i henholdsvis kvalitative og kvantitative metoder (MET103 og MET104) ga samtidig en anledning til å justere størrelsen på BA-programmets emner (fra 15- til 10-poengs emner), til å vurdere rekkefølgen og organiseringen av emnene, gjennomgå vurderingsformer, og til å innarbeide tilpasninger til et annet planlagt tiltak – nemlig et opplegg for politikk og forvaltning som Fag 2 i UiBs lektorprogram. Endringene har også hatt konsekvenser for sammensetningen og forløpet

for årsstudium i politikk og forvaltning (**ÅRSV-GOV**). Årsstudiet kan tas i to varianter – et med spesialiseringsemner, og et med innføringsemner (der ex.phil inngår). Varianten med spesialiseringsemner gir studentene en del valgfrihet, og solid metodeutdanning.

Endringene er nå iverksatt, og ser ut til å fungere godt. Samtidig har det vært behov for omfattende overgangsordninger og gjennomføring av ny-eksamen for studenter på «gammel ordning». Inntrykket er så langt at dette har latt seg løse, til tross for at vi i overgangsperioden opplever betraktelig større kompleksitet og belastning i forbindelse med eksamens- og vurderingsarbeid. En del av denne kompleksiteten er knyttet til at vi undervisningen i programmene våre nå i hovedsak er organisert i blokker. Det er for fakultetet verdt å merke seg at vi opplever utfordringer for den studieadministrative kapasiteten ved instituttet. Den nye organiseringen av programmet vil være hovedtemaet for programevaluering med ekstern fagfelle kommende studieår, inkludert en gjennomgang av erfaringene med de nye 10-poengsvariantene av emnene våre.

En utfordring for BA-programmet har vært en negativ utvikling i antallet søkere til programmet i 2023 og 2024. Som en oppfølging av dette har instituttet i året som gikk arbeidet aktivt med rekrutteringstiltak, dels i samarbeid med fakultetets kommunikasjonsrådgivere. Arrangementet ved Åpen Dag var svært vellykket, med fulle påmeldingslister og en fullsatt sal med oppmerksomme og interesserte mulige studenter. Vi har satt av midler til, og gjennomført, en kampanje i sosiale medier, bygget rundt et sett rekrutteringsvideoer som ble produsert med rekruttering og målgruppen spesifikt i mente. Målt i rekkevidde, videreklink og oppmerksomhet har kampanjen vært svært vellykket. I perioden kampanjen har gått, har instituttets programsider vært den nest mest besøkte programsiden ved UiB. Likevel kan vi ikke si noe om effekten av disse tiltakene før vi ser de faktiske søker tallene til sommeren.

Masterprogrammet Politics and governance of global challenges (**MASV-GLGOV**) tok i 2024 opp sin andre kohort med studenter etter oppstarten i 2023. En del av dette programmets emner ble gjennomført for første gang i 2024, mens de første kandidatene uteksamineres fra programmet våren 2025. Det var særlig knyttet spenning til valgmulighetene i programmets tredje semester, der studentene kan velge mellom utveksling, internships og et egenorganisert semester. Av lærdommer fra fjoråret som følges opp i 2025, vil vi nevne følgende: Internship-emnet GOV371 er svært populært. Arbeidet med dette emnet strekker seg gjennom begge semestre, noe som er viktig å ta hensyn til i planlegging. For inneværende år justeres arbeidsmengden ved å øke internship-perioden med to uker. Dette er dels basert på at emnet gir hele 30 studiepoeng. Det gjøres også mindre justeringer i vurderingsform. For det egenorganiserte alternativet, gjøres det også endringer. Studentene som velger dette alternativet skal velge masteremner ved UiB på til sammen 20 studiepoeng, og deretter bidra til å skape eget innhold til de siste 10 studiepoengene gjennom emnet GOV372. I løpet av året har vi laget et opplegg som legger bedre til rette for at studenter kan velge

engelskspråklige emner fra andre internasjonalt orienterte masterprogram ved UiB. Derne gjør vi endringer i selve emnet GOV372 i en mer forskningsdrevet retning, ved å vektlegge utarbeiding av eget forskningsarbeid som grunnstammen i emnet. Ved å vektlegge det egenorganiserte alternativet som et forskningsorientert valg håper vi at flere studenter velger dette alternativet.

Programmet har svært gode søkertall. Til opptaket i 2025 overtar programmet fem studieplasser fra masterprogrammet i sosiologi. Antallet studieplasser økes dermed fra 10 til 15. Målsettingen er at om lag 25 studenter skal møte til studiestart og gjennomføre programmet, og at det skal være noenlunde lik fordeling mellom norske studenter, studenter fra EU/EØS, og såkalte tredjelandsstudenter. Innføringen av studieavgift gjør det utfordrende å rekruttere studenter fra tredjeland, men hittil har programmet hatt god rekruttering via ulike stipendprogrammer og særordninger. Programmet har også et lite innslag av betalende studenter. Instituttet har nominert programmet til studiekvalitetsprisen 2025.

Masterprogrammet i politikk og forvaltning (**MASV-GOV**) er et program i utvikling. En egen arbeidsgruppe har gjennom året arbeidet med en reform av programmet som dels skal bidra til noe større valgfrihet for studentene, dels friske opp programmets innhold og organisering, og dels tilpasses trender i utviklingen av statsvitenskapelige masterprogram rundt i landet. Endringene i programmet meldes til EpN-fristene i september, og vil ha virkning fra studiestart 2026. I 2024 var søkertallene svake, slik at vi i inneværende år har gjort tydelige grep knyttet til rekruttering og informasjonsarbeid og rettet dette direkte mot potensielle søkere – særlig fra vårt eget bachelorprogram.

Programmet beholder det faglige fokuset på den demokratiske orden, der det er et premiss at politikk og forvaltning spiller sammen i utvikling, drift og vedlikehold av den moderne staten og politikken som er rettet mot samfunnet. Programmet vil vektlegge en grundig metodeopplæring, valgfrihet mellom en rekke ulike mindre emner (som kan velges fritt på tvers av de to masterprogrammene ved instituttet) i både andre og tredje semester. Samtidig planlegger vi å øke størrelsen i «grunnemnet» politikk og forvaltning fra 10 til 15 studiepoeng, mens selve masteroppgavens størrelse reduseres fra 60 til 45 studiepoeng. Per dags dato arbeides det med emnebeskrivelsenes innhold.

Etter flere års forarbeid, tilbyr instituttet fra høsten 2025 av studenter i UiBs **lektorprogram** å ta politikk og forvaltning som såkalt Fag 2. Rekkefølgen og utvalget av fagspesifikke emner er nå tilpasset studenter i lektorprogrammet, og tilrettelegger seminaraktivitet og lignende spesielt for denne studentgruppen. Instituttet samarbeider med Sosiologisk institutt om organiseringen og gjennomføringen av didaktikkemner for samfunnsfag, noe som har vært en velfungerende ordning for begge institutt i en årrekke. På lengre sikt er det en målsetting å tilby politikk og forvaltning også som Fag 1.

Institutt for politikk og forvaltning har en omfattende **etter- og videreutdanningsportefølje**, som skaper faglig interessante muligheter og gir velkomne

inntekter. I instituttets regi er det viktig å framheve samarbeidet med LOStat om toppskolering, som nå er organisert som et komplett masterprogram strukturert rundt samlingsbasert undervisning. Likeens vil vi framheve masterprogrammet for statsansatte, som er et samarbeid mellom NHH, Institutt for økonomi, Juridisk fakultet og Institutt for politikk og forvaltning. Vårt institutt har det overordnede ansvaret for programmet, et av grunnemnene og selve masteroppgaveemnet. Programmet er tett knyttet til det såkalte Departementsakademiet. I tillegg tilbyr instituttet to kurs i teknologiledelse på oppdrag fra Addisco, og flere i staben bidrar instituttet til executive-programmet for kommunale ledere.

Når det gjelder andre planer for 2025, er det verdt å nevne at både instituttrådet og undervisningsutvalget etterspurte en diskusjon om **KI og utdanning** ved instituttet. Denne diskusjonen knyttes an til flere ulike vurderinger. Det gjelder studentenes bruk av KI i egne arbeider, grensegangen mellom å bruke ulike tjenester som verktøy og det som må regnes som fusk eller brudd på akademiske retningslinjer, og studentenes innsikt i og kompetanse om KI. Til dette kommer spørsmål om vurderingsformer og avdekking av uetisk bruk av teknologi. Spørsmål om KI-kompetanse er også relevant for staben, ikke i minst i undervisningssammenheng. Et aspekt er stabens egen bruk av og kompetanse knyttet til KI, særlig der den teknologiske utviklingen er av faglig interesse og relevans. KI blir nødvendigvis en viktig faktor i utviklingen av framtidens offentlige sektor, og det vil være en rekke verktøy som er relevante for våre studenter å anvende når de etter hvert trer inn i arbeidslivet. Instituttet vil legge til rette for en utvidet diskusjon om dette i tiden som kommer. MASV-GLGOV tilbyr et emne som er relevant i denne sammenheng – GOV360-5 AI for good? The Global Governance and Politics of Technology. Emnet går første gang våren 2025.

Emne- og programevaluering

Emneevaluering følger en fastsatt syklus, der alle emner evalueres hvert tredje år – nye emner evalueres i tillegg første gang de gjennomføres. Til dette kommer en mindre omfattende årlig egevaluering som er emneansvarliges ansvar. Evaluering ved hjelp av fagfelle/programsensur gjøres etter avtale med fagfelle/programsensur og instituttet, i tillegg kommer evalueringer knyttet til syklusene for programevaluering og reakkredittering.

Tabellen under gir oversikt over de viktigste elementene i de tre-årige evalueringene som ble gjennomført i 2024.

Emne	Punkter fra evaluering	Plan for oppfølging
GOV101 Organisasjonsteori	Emnet avvikles, erstattes av GOV112 Organisasjonsteori	GOV112 går første gang våren 2025, og evalueres etter det.
GOV355 Conceptualizing Global Challenges	Positive tilbakemeldinger på undervisning, men	Tydeligere formidling av forventninger til

	varierende tilbakemelding på seminaraktiviteter og litteratur. En utfordring er at studentene ikke er nok forberedt til diskusjoner.	studentene og informasjon om hva som kreves for å delta aktivt i diskusjoner.
GOV360-1 Global: organized crime and network analysis	Jevnt over gode til svært gode tilbakemeldinger fra studentene. Tidsstyring og arbeidsmengde ble tatt opp som en utfordring.	Vurdere arbeidsmengde.
GOV360-2 Global: the politics and governance of migration	Få studenter ga tilbakemelding, men disse er gode. Arbeidsmengde ble tatt opp som en bekymring.	Vurdere arbeidsmengde.
GOV360-3 Global: Gendered autocratization as a global challenge	Stort sett fornøyde til svært fornøyde studenter. Ingen spesifikke bekymringer.	-
GOV360-4 Global: China in global politics	Litt varierende tilbakemelding på litteratur, vurderingsform, og orientering (for historisk orientert). Arbeidsmengde er en bekymring.	Vurdere arbeidsmengde, gå gjennom litteraturutvalg.
GOV371 Internship	Jevnt over gode tilbakemeldinger. Det er tydelig at metodekunnskaper er nyttig for arbeidsgiverne, det er litt vanskeligere for studentene å se relevansen av teoretiske bidrag. Studentene opplever å lære mye.	Perioden for internship utvides, for bedre å passe til arbeidsmengden som kreves for antallet studiepoeng som gis.
GOV372 Self organized course	Kun én student valgte dette alternativet i 2024. En utfordring er begrensede valgmuligheter i sammensetningen av egen emneportefølje.	Samarbeid med andre engelskspråklige program ved UiB om emner, fokus på dette alternativet som et forskningsorientert alternativ. Akademisk skriving gjøres til en del av opplegget. Jobbe for å rekruttere flere studenter til dette alternativet.

Tabell 1: Emneevalueringer i 2024.

På programnivå ble det gjennomført evalueringer etter bestilling til fagfelle for programmene MASV-GOV og MASV-GLGOV. Fagfelle i denne perioden er professor Signy Irene Vabo ved institutt for Statsvitenskap, Universitetet i Oslo.

For MASV-GOV ble det avtalt at programsensors arbeid i hovedsak skulle fokusere endringsprosessen. Samtidig gjennomgår programmet i 2025 reakkreditering, og programevalueringen som ble sendt inn bygger på samarbeid med programsensor i 2024, altså forrige år. Reformprosessen innebærer en god del endringer i programmet sammenlignet med det som nødvendigvis må foreligge i dokumentasjonen for reakkredittering. Programevalueringen og reakkreditteringen gjennomføres i regi av Studiekvalitetskomiteen ved det Samfunnsvitenskapelige Fakultet i løpet av våren 2025.

I tillegg til å følge opp tidligere års tema, fokuserer programsensors rapport for 2024 i hovedsak på endringsprosessen som nå er i gang, i tråd med bestillingen. Et viktig spørsmål som reises er knyttet til den foreslåtte strukturen i det endrede programmet. Programsensor uttrykker noe tvil om den nye strukturen vil gi større valgfrihet, og lanserer på eget initiativ en mulig løsning på utfordringen. I hovedtrekk anbefaler programsensor å samle alle valgfrie emner i samme semester for å skape bedre forutsetninger for utveksling, men dette forutsetter at emnene som gjennomføres i første semester justeres i størrelse (særlig emnet Politikk og forvaltning, som da må gå fra det foreslåtte 15 studiepoeng og tilbake til 10). Dette forslaget står i en viss kontrast til arbeidsgruppens mandat og utgangspunkt. Arbeidsgruppen og instituttledelsen vil adressere innspillet i sitt videre arbeid med endringene i programmet.

For MASV-GLGOV var oppdraget til programsensor å følge opp erfaringene fra de første tre semestrene med gjennomføring av programmet, med et særlig fokus på valgmulighetene i andre (GOV360-x) og tredje semester (internship, utveksling, egenorganiserte alternativ) og på forventningene til å gjennomføre et opplegg med masteroppgave på 30 studiepoeng. Når det gjelder erfaringer generelt, er det tydelig at studentene i store trekk er fornøyde. Samtidig synes enkelte at gruppearbeid er krevende, dels fordi studentgruppen er sammensatt av studenter med ulik faglig, språklig, kulturell og erfaringsmessig bakgrunn. Videre pekes det på behov for å arbeide med fordeling av arbeidsbelastning i de ulike emnene, og da særlig knyttet til de valgfrie emnene og delvis til opplegget med blokkundervisning. Når det gjelder tredje semester, pekes det på praktiske aspekter ved gjennomføring av internships – språk kan være en utfordring for utenlandske studenter, søknadsprosessen til de ulike tilgjengelige internshipene kan forbedres, og det er behov for en justering av arbeidsmengde (økes). Programsensors forslag er en reduksjon av internship-emnets størrelse fra 30 til 20 studiepoeng. Dette er en diskusjon som kan følges opp framover. Når det gjelder forberedelser og vurderinger knyttet til en 30-poengs masteroppgave, er det en del usikkerhet knyttet til hvordan en kan balansere krav til innholdets kvalitet mot oppgavens størrelse. De første studentene skriver sine oppgaver i inneværende

semester, slik at vi foreløpig ikke har erfaringer å bygge på. Det er viktig å være oppmerksom på tidsbruk, veiledning (omfang), forventninger til innsamling og bruk av data, nivå på teoribruk, og studentenes gjennomføringsevne. Siden emnet gjennomføres for første gang våren 2025, skal det gjennomføres en full evaluering av dette emnet i år.

Et siste element angår forholdet mellom enkeltemner og studieprogrammene på masternivå. På den ene siden er det viktig at de to programmene er godt koordinert (fordi studentene har valgmuligheter på tvers av program) på den andre siden er det viktig at arbeidsbelastningen for studentene harmoniseres (slik at belastningen per studiepoeng blir lik mellom ulike emner i de to programmene).

Gjennomføringstall

Gjennomføringstallene for studentene ved instituttets programmer er relativt god, men det er rom for forbedring. For masterprogrammene har vi lagt ekstra innsats i å legge til rette for levering på normert tid, og å gjøre praksis for utsettelses noe strengere. Det ser ut til å ha effekt, også for studenter som fra tidligere år har vært på overtid. For BA-programmet er det en del frafall, men gjennomføringsgraden blir stadig bedre – til tross for at søkertallene går ned. Slik er det ikke en nødvendig sammenheng mellom opptakskrav og evne til gjennomføring, ser det ut til.

Tabellen under gir en oversikt over antallet fullførte kvalifikasjoner i reelle tall for instituttets tre ordinære programmer i perioden 2020 til 2024. Tabellen viser tydelig hvordan tallene varierer en del fra år til år, og det er verdt å merke seg at sammenligningsgrunnlaget tilbake i tid også preges av pandemi-årene og derfor kommer med en del usikkerhet.

År	Termin	Fakultet (studieprogram)	Studienivå (studieprogram)			
			B3	M2	ME	Grand T..
2024	HØST	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	7	10	7	24
		Total	7	10	7	24
	VÅR	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	54	23		77
		Total	54	23		77
	Total		61	33	7	101
2023	HØST	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	6	6		12
		Total	6	6		12
	VÅR	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	67	28		95
		Total	67	28		95
	Total		73	34		107
2022	HØST	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	6	5		11
		Total	6	5		11
	VÅR	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	62	17		79
		Total	62	17		79
	Total		68	22		90
2021	HØST	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	1	3		4
		Total	1	3		4
	VÅR	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	56	27		83
		Total	56	27		83
	Total		57	30		87
2020	HØST	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	4	10		14
		Total	4	10		14
	VÅR	Det samfunnsvitenskapelige fakultet	40	16		56
		Total	40	16		56
	Total		44	26		70
Grand Total			303	145	7	455

Tabell 2: Gjennomføring – fullførte studieprogram, totalt 2020-2024. Fra Tableau.

Fullføring på normert tid

Om vi tar utgangspunkt DBH-tall for gjennomføring på normert tid, ser vi at prosentandelen som gjennomfører bachelorprogrammet på normert tid varierer ganske mye – fra 42,3% av de som skulle vært ferdige i 2020 (det første pandemiåret), til at 60,8% av studentene som skulle være ferdige i 2023 var ferdige på normert tid. I øvrige år ligger prosentandelen som blir ferdige på normert tid rundt 53-56%.

Kull	Fullført på normert tid %	Snitt UiB SV-fakultetet fullført på normert tid %
2017-2020	36,54%	43,66%
2018-2021	44,9%	46,29%
2019-2022	52,34%	50,99%
2020-2023	58,88%	48,88%
2021-2024	50%	47,73%

Tabell 3: Fullføring på normert tid sammenlignet med snittet for SV-fakultetet, treårige bachelorprogram. Tall fra DBH.

For studenter på masterprogrammene våre, er tallene noe annerledes (se tabellen under). Her det tydelig at pandemiårene hadde en effekt på gjennomføringen, og instituttet har i et par år hatt en restanse av aktive overtidsstudenter som vi bevisst har forsøkt å følge opp. Dette gjelder særlig studenter som var tatt opp på det tidligere programmet Master in Public Administration, som senere ble reformert til MASV-GLGOV. For MASV-GOV ligger gjennomføringen på normert tid varierer mellom 53 og 75% - med unntak av studentene som skulle vært ferdige pandemivåren 2020 (37%). MPA-programmet har gjennomgående dårligere gjennomføringsprosent enn GOV-programmet, og det vil bli interessant å se hvordan tallene etter hvert blir for GLGOV-programmet, som uteksaminerer sine første studenter våren 2025. For øvrig er gjennomføringstallene fra master er sammenlignbare med de andre samfunnsvitenskapelige instituttene ved UiB, der tallene også varierer en del over tid.

Kull	Fullført på normert tid %	Snitt UiB SV-fakultetet fullført på normert tid %
2018-2020	35%	48,32%
2019-2021	57,89%	56,71%
2020-2022	45,45%	52,86%
2021-2023	62,86%	55,39%
2022-2024	40%	53,5%

Tabell 4: Fullføring på normert tid sammenlignet med snittet for SV-fakultetet, toårige masterprogram. Tall fra DBH.

Tabellen under viser hvor stor andel av de planlagte studiepoengene som gjennomføres, i prosent. Tallene viser at gjennomføringsprosenten i store trekk varierer rundt 90%, med unntak av ÅRSV-GOV/AORG, der gjennomføringsprosenten varierer rundt 55-60%. I tabellen kommer det også fram en anomali i tallene for det gamle masterprogrammet i public administration for årene 2020, 2021, 2023 og 2024 – vi vet ikke hva årsaken til uklarheten i disse tallene skyldes.

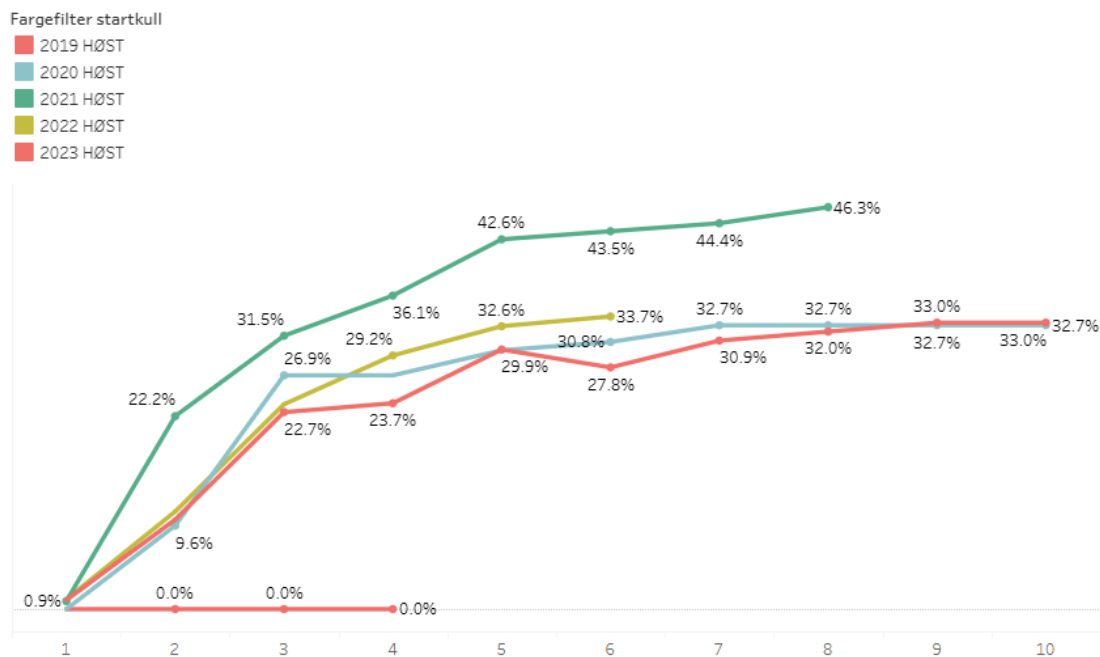
Studieprogramnavn	2020	2021	2022	2023	2024
	Studiepoeng gjennomføringsprosent	Studiepoeng gjennomføringsprosent	Studiepoeng gjennomføringsprosent	Studiepoeng gjennomføringsprosent	Studiepoeng gjennomføringsprosent
Bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap	90,77	94,74	92,76	85,29	96,36
Bachelorprogram i politikk og forvaltning				67,72	89,16
Master s programme in Politics and Governance of Global Challenges				95,65	
Masterprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap	83,07	97,75	84,36	92,19	91,26
Masterprogram i politikk og forvaltning				91,03	89,42
Master's programme in Politics and Governance of Global Challenges					93,47
Master's Programme in Public Administration	161,22	157,14	88,46	122,73	142,86
Årsstudium i administrasjon og organisasjonsvitenskap	60,38	60,65	52,92	48,08	
Årsstudium i politikk og forvaltning				64,41	54,29
Sum	87,63	94,07	87,35	82,9	87,77

Tabell 5: Gjennomføringsprosent av planlagte studiepoeng. Tall fra DBH.

Fullføring og frafall

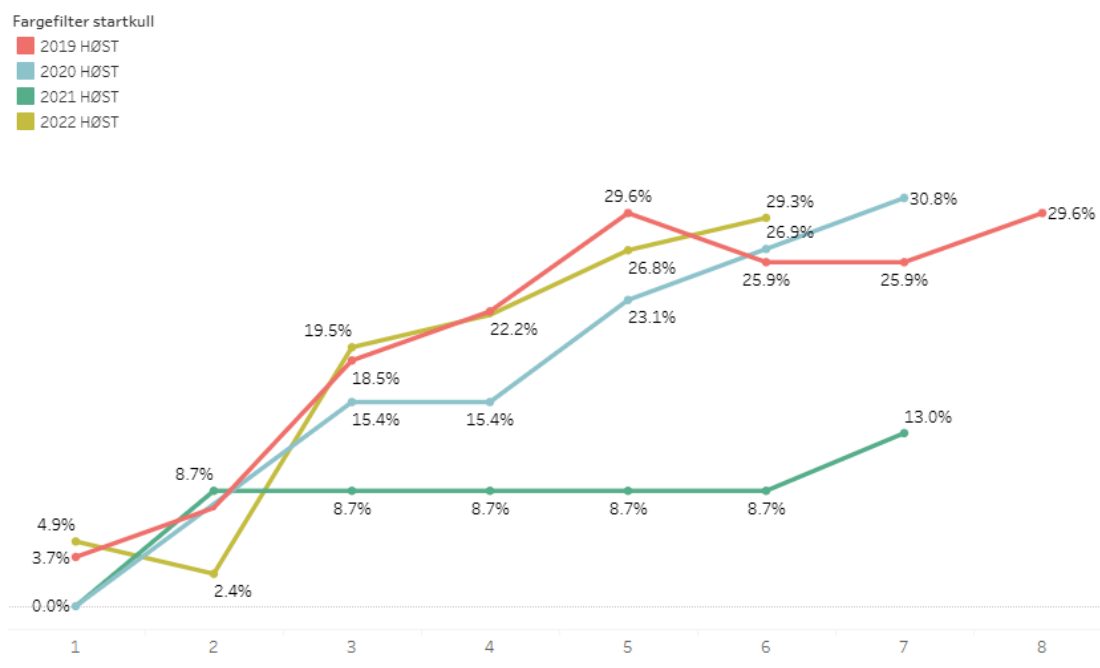
Frafall fra studieprogrammene ved instituttet varierer en del mellom program, og over tid. Sammenligningsgrunnlaget de siste årene har noe usikkerhet på grunn av pandemien i 2020-2023, men det er likevel lærdom å trekke. Grafene under viser frafallsprosenten kumulativt for hvert semester for BASV-AORG. Etter fire semestre ligger frafallsprosenten gjennomgående noe under 30%. Frafallet ender typisk på noe over 30% etter åtte-ti semestre. Tilsvarende tall for BASV-GOV (etter instituttets og studieprogrammets navneskifte) for studentene med oppstart i 2023 ligger på 27% i fjerde semester, mens det for 2024-kullet ligger på 8,2% i andre semester.

Unntaket er frafallet fra kullet som startet i 2021, der frafallet var høyt allerede i andre semester (22,2%), og dermed forble vedvarende høyt. Det er nærliggende å anta at dette kan ha å gjøre med pandemisituasjonen høsten 2021 å gjøre, da det fortsatt var perioder med strenge restriksjoner og tiltak.

Figur 1: Frafall sortert på kull etter oppstartsår og semester, BASV-AORG. Fra Tableau.

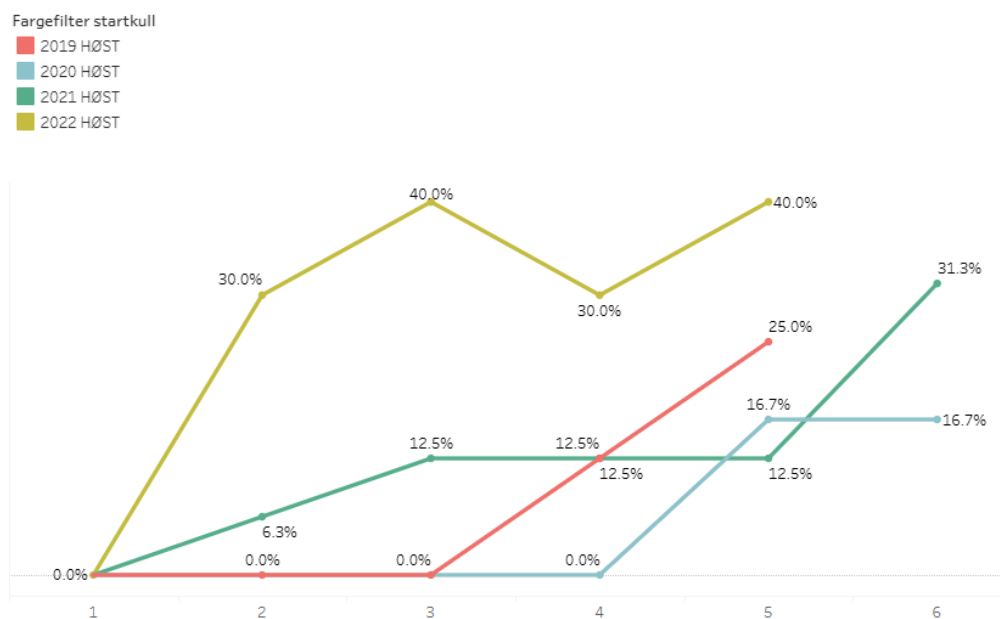
Når det gjelder MASV-AORG har frafallet variert noe, fra 8,7 til 22,2% i fjerde semester, til mellom 13 og 30,8 i syvende semester (som da er halvannet år på overtid). For MASV-GOV, altså etter navneskiftet, er frafallet for 2023-kullet i fjerde semester på 3,8% - altså meget lavt. For 2024-kullet er frafallet på 20% i andre semester, men dette var et kull med svært få studenter (20% er i realiteten to studenter).

Figur 2: Frafall sortert på kull etter oppstarsår og semester, MASV-AORG. Fra Tableau.

For ordens skyld kan det være greit å vise frafallstallene fra det gamle MASV-PUBAD, som nå har blitt MASV-GLGOV. De to variantene lar seg ikke sammenligne hverken når

det gjelder type studenter, organisering eller innhold. For MASV-GLGOV er frafalls i fjerde semester for 2023-kullet 7,7%, og for 2024-kullet 4,2% i andre semester.

Figur 3: Frafall sortert på kull etter oppstartsår og semester, MASV-PUBAD. Fra Tableau.

Rekruttering, opptak, studieplasser

For en generell oversikt, kan man benytte følgende tabell, som viser absolutte tall. Det kan være verdt å legge merke til at mens det i 2020 totalt var 170 møtte studenter til 147 studieplasser ved instituttet, var tilsvarende situasjon i 2024 160 møtte studenter til 139 studieplasser. I 2021 og 2022 var antallet studieplasser høyere, noe som henger sammen med forvaltningen av studieplasser under pandemien. Totalt sett er bildet at instituttet fyller studieplassene sine.

Studienivå	Studieplasser					Årstall					Møtt				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Total	147	157	157	148	139	451	535	550	461	431	170	172	166	169	160
AR	25	25	25	21	19	107	112	119	97	131	35	29	27	34	45
B3	86	96	96	91	84	252	307	309	213	187	102	108	89	89	83
M2	36	36	36	36	36	92	116	122	151	113	33	35	50	46	32

Tabell 6: Antall studieplasser, tilbud gitt, studenter møtt. AR er årsstudium, B3 er bachelorprogram, og M2 er master. Fra Tableau.

I Tableau og DBH er det utfordringer knyttet til visning og registrering av statistikk, slik at tallene i det følgende hefter med en viss usikkerhet. Det er grunn til å tro at disse utfordringene først og fremst har å gjøre med instituttets navneskifte å gjøre. Dels

sorteres statistikken langs variabler som er ukjente, og dels er tallene direkte feil. Utfordringene meldes til portalenes eiere.

Hvis vi går nærmere inn på det enkelte program er det likevel en del ting som er viktig å peke på, og å gjøre noe med. Siden instituttets og studieprogrammets navneskifte har antallet søkere til BASV-GOV gått ned sammenlignet med tidligere år (BASV-AORG).

	Totalt antall søkere, alle prioriteringer	Utsendte tilbud om opptak	Akseptert tilbud	Møtt til studiestart
2020	1473	265	140	110
2021	1763	320	140	120
2022	1544	325	125	100
2023	700	225	115	100
2024	744	200	110	95

Tabell 7: Totalt antall søkere, tilbud, aksepterte tilbud, møtt til studiestart for BASV-GOV/AORG. Tall fra DBH.

Etter 2022 er det totale antallet søkere tilnærmet halvert, mens antallet ja-svar og møtte studenter i forhold til antallet tilbud har gått noe opp. I antallet søkere ligger det også at antallet søkere med BASV-GOV som førsteprioritet har gått markant ned. Instituttet jobber aktivt med rekruttering, og er spent på resultatene ved årets søknadsrunde. Vi har brukt ressurser på målrettet rekruttering via sosiale medier, og det er blant annet produsert nye rekrutteringsvideoer for formålet i samarbeid med kommunikasjonsavdelingen på fakultetet. I annonseringsperioden har studieprogramsiden til BASV-GOV vært den nest mest besøkte på UiB. Programmet har per i dag 84 studieplasser som fylles.

For ÅRSV-GOV ser vi en lignende utvikling i det totale antallet søkere, men derimot en gledelig økning i antall ja-svar og møtt til studiestart. Sammenlignet med 2020, hadde vi 2024 om lag halvparten så mange søkere uansett prioritering – men likevel ti flere møtte til studiestart, også 20 flere enn i 2022. Årsstudiet har per i dag 19 studieplasser.

	Totalt antall søkere, alle prioriteringer	Utsendte tilbud om opptak	Aksepterte tilbud	Møtt til studiestart
2020	1098	105	45	35
2021	1224	110	35	30
2022	936	120	35	25
2023	404	95	40	35
2024	510	130	50	45

Tabell 8: Totalt antall søkere, tilbud, aksepterte tilbud, møtt til studiestart for ÅRSV-GOV/AORG. Tall fra DBH.

Samtidig er det verdt å peke på at mange av emnene våre har langt flere studenter meldt til vurdering enn vi har registrert på programmene våre. Mange av emnene på både 100-

og 200-nivå er populære blant studenter som skal ta frie studiepoeng, både blant studenter fra andre SV-programmer og andre. Eksempelvis har GOV212 Klima, kriser og samfunnssikkerhet over 150 eksamensmeldte studenter i år, noe som er gledelig gitt at våre egne studenter i sjette semester velger mellom hele fem ulike valgemner – og alle disse emnene har god oppmelding. GOV112 Organisasjonsteori, som er obligatorisk for våre egne studenter, har om lag 140 oppmeldte til eksamen – selv om bachelorprogrammet bare har om lag 90 registrerte studenter på andre semester.

Når det gjelder masterprogrammene er det også flere ting å kommentere. For det første har MASV-GLGOV gledelig gode søknadstall, og har de to siste årene hatt om lag 12-14 kvalifiserte søkere per studieplass. Rekrutteringen er god, både fra inn- og utland, og programmet rommer studenter med bakgrunn fra mange ulike typer utdanningsinstitusjoner.

For MASV-GOV er situasjonen litt annerledes. Opptaket i 2024 endte med at bare 10 studenter takket ja til opptak, i motsetning til 26 i 2023 og 40 2022. Særlig bekymringsfullt er det at få av disse 10 har bakgrunn i utdanning fra vårt eget institutt. Antallet kvalifiserte førsteprioritetssøkere halverte seg fra 60 til 31 mellom 2023 og 2024, og antallet tilbud gikk ned fra 75 til 39. Antallet ja-svar gikk ned fra 34 til 16. Samtidig har instituttet opprettholdt et C-krav (forstått som 3.0), rett og slett fordi masterstudium er krevende. I inneværende studieår har instituttet endret praksis knyttet til informasjon og reklamerings for masterprogrammene, og tatt grep for å sikre at i alle fall våre egne BA-studenter skal ha god informasjon om programmet. Det vil være behov for å jobbe videre med rekruttering til dette masterprogrammet, og det er naturlig å se det i sammenheng med endringene som nå planlegges.

Et aspekt knyttet til kapasitet må nevnes eksplisitt: Studieadministrasjonen er for tiden hardt presset. Sosiologisk institutt, Institutt for sammenliknende politikk og Institutt for politikk og forvaltning har felles administrasjon, og studiekonsulentene samarbeider i stor grad om arbeid knyttet til de tre instituttenes studieprogram. Det er viktig at SV-fakultetet er oppmerksomt på denne situasjonen. Med en studieadministrasjon som er presset til det ytterste øker sårbarheten og avhengigheten av enkeltansatte i administrasjonen. En konsekvens er at administrative oppgaver flyttes til faglig stab. De faglige og administrative ansatte samarbeider godt, og vil aktivt jobbe med å legge til rette for hverandres arbeid. Behovet for å finne felles og omforente løsninger er stort. Det er viktig at fakultet er oppmerksomt på at økonomisk motiverte tiltak har påvirkning på både faglige og administrative oppgaver, og at mange av disse oppgavene er direkte relevante for studentene ved instituttet.

Studieportefølje

Dimensjonering av tilbudet

Institutt for politikk og forvaltning har i utgangspunktet god faglig kapasitet til å drifte og følge opp undervisningsporteføljen. Samtidig er fem av de faste stillingene ved instituttet formelt knyttet til etter- og videreutdanningsporteføljen. Instituttet har også en stor portefølje av eksternt finansierte forskningsprosjekter, som igjen medfører en del frikjøp fra undervisning. I tillegg gir denne eksterntfinansierte forskningen anledning til å finansiere et stort antall stipendiater og postdoktorer, og en ikke ubetydelig del av stabens kapasitet er knyttet til veiledning. En annen utfordring har vært at vi har en stor andel ansatte med andre morsmål enn norsk, slik at ikke alle har kunnet undervise på de arbeidskrevende, norskspråklige emnene på bachelornivå.

En av mulighetene som den relativt gode kapasitetssituasjonen har gitt, er en bred portefølje av valgfrie kurs på både bachelor- og masternivå. Dersom kapasiteten over tid skulle bli mindre, er det mulig å se for seg at det er særlig relevant å redusere dette tilbudet noe. Totalt forvalter instituttet om lag 50 aktive emner i de ulike programmene våre, inkludert etter- og videreutdanning.

Planer for endringer i studieporteføljen

Instituttet har ikke planer om å gjøre større endringer i studieporteføljen i det kommende året ut over endringene i MASV-GOV, med et mulig unntak for tilbud av politikk og forvaltning som Fag 1 i UiBs lektorutdanning. Vi forventer likevel en del endringer i tilbudet av valgfrie emner på 200- og 300-nivå i de nærmeste årene, samt at en kommende større evaluering av MASV-GLGOV kan avstedkomme endringer.

Prioriteringer fra utdanningsutvalget for 2025

Kobling mellom forskning og utdanning

Instituttets forskningsutvalg diskuterte forskningsbasert undervisning i flere møter i løpet av 2023, og dette ble fulgt opp av instituttet ved ulike anledninger gjennom året og videre i 2024. I forbindelse med dette arbeidet ble det utformet et notat som igjen dannet grunnlag for felles diskusjoner og arbeid ved instituttets internseminar. Tematikken er viktig, og angår både forsknings- og undervisningsaktiviteten ved instituttet. I prinsippet kan forskning og utdanning kobles på ulike måter:

- Ved at studentene lærer om forskning og hvordan den skal gjennomføres
- Ved at studentene inviteres til å delta i og være med i forskning som de ansatte er involvert i
- Ved at de ansatte formidler egen forskning til studentene gjennom undervisningen
- Ved at studentene selv gjennomfører forskning

- Ved at studentene får benytte data og verktøy generert av staben i undervisningen

I grove trekk gjør instituttet alle disse tingene, men på ulike måter avhengig av nivå og innretning.

Ved instituttet drives det forskning på mange måter – dels gjennom store internasjonale prosjekter og tunge sentersatsinger, dels gjennom en variert portefølje av mellomstore eksternfinansierte prosjekter, og dels som en del av stabens egen forskningstid gjennom mindre prosjekter. Instituttet har den siste tiden prioritert å koble undervisning på enkelte emner tettere til DIGSSCORE-infrastrukturen, som gir svært gode muligheter til å utvikle innsatsen innen forståelse og bruk av kvantitative metoder, noe vi utnytter i metodeundervisninger på masternivå (GOV321) og dels i gruppearbeider i GOV212. Infrastrukturen gir også studenter tilgang til store datasett av høy kvalitet som kan benyttes i egne arbeider. Dette har imidlertid vært mest relevant for studenter på masternivå. Den vitenskapelige staben som arbeider i instituttets mange store eksternfinansierte prosjekter har blitt invitert inn i undervisningen på flere ulike emner for å vise fram forskningen som foregår ved instituttet. Instituttet vil fortsette arbeidet med å sikre gode koblinger mellom forskning og undervisning i tiden framover.

På bachelornivå er det et skille mellom emnene på 100- og 200-nivå når det gjelder innretning, der vi i utgangspunktet har organisert undervisningen slik at studentene kommer «tettere på» forskningen jo lenger ut i studieløpet de kommer. På introduksjonsnivået (100-nivå) møter studentene likevel forskningen allerede i introduksjonsemnet GOV100, dels gjennom forelesninger der et utvalg av staben presenterer egne tilnærminger, dels gjennom obligatoriske arbeidskrav. Dette er en tilnærming som studentene gjennomgående møter i alle obligatoriske og valgfrie kurs på 100-nivå.

På 200-nivå reflekterer de valgfrie emnene (GOV212/213/214/216/217) forsknings- og kunnskapsfronten i faget, både med utgangspunkt i forskning som pågår ved instituttet og andre steder. Det obligatoriske emnet GOV215 Organisasjons- og institusjonsanalyse for offentlig sektor er for eksempel bygget rundt tilnærminger til nettopp det å forske på offentlig sektor/offentlig politikk, og vektlegger i stor grad forbindelsen mellom teoretisk utgangspunkt og empirisk forskning. Bachelorstudentenes studieløp avsluttes med bacheloroppgaven (GOV251), som skal være et selvstendig, forskningsbasert arbeid gjennomført av studentene selv (med veiledning). Tanken er at undervisningen på 200-emnene skal spille opp til studentenes valg av tema til bacheloroppgaven.

Læringsmålene til disse emnene reflekterer dette, og vektlegger forskning som et utgangspunkt for å presisere ferdigheter – blant annet å bruke teoretiske tilnærminger til å forstå, systematisere og analysere fenomen i de mer tematisk avgrensede feltene som emnene dekker.

På masternivå er mange av de valgfrie emnene på begge program knyttet til forskningen ved instituttet, på ulike måter og i noe ulikt omfang. Dette gjelder både 10-

poengsemnene GOV325/326/327/328 på MASV-GOV og 5-poengsemnene GOV360-1/2/3/4/5/6/7 på MASV-GLGOV.

Utviklingen og styrkingen av metodeundervisningen på introduksjonsnivå som ble igangsatt i 2024 reflekterer også en tydeligere vektlegging av det forskningsbaserte elementet i undervisningen, med større vekt på konkret kunnskap om og ferdigheter i design, metode og verktøy, på tvers av skillet mellom kvalitative og kvantitative metoder. Formålet er både at studentene skal være bedre rustet til å gjennomføre egen forskning i bachelor- og masteroppgaver, og at de skal utvikle sine ferdigheter i det å forholde seg til kunnskap produsert av andre. Instituttet satte ned et eget metodeutvalg som leverte sin rapport i 2022, og denne rapporten er en del av grunnlaget for instituttets diskusjoner om koblingen mellom forskning og undervisning. For masterstudentene våre organiserer vi en egen metodekafé, der studentene kan ta opp alle slags metodiske utfordringer de har – og diskutere dem med både stabsmedlemmer og andre studenter i en uforpliktende kontekst.

Studentaktiv læring, alternative vurderingsformer og økt gjennomføring

I arbeidet med etableringen av MASV-GLGOV ble studentaktiv læring spesielt vektlagt. Hele programmet bygger på en idé om problembasert læring er til studentenes gunst, og er bygget rundt at studentene i stor grad må samarbeide om aktiviteter og arbeidskrav – også i klasseromsundervisningen. Instituttet har to fremragende undervisere som begge er opptatt av aktive læringsformer, og instituttledelsen har bedt om arbeidsgruppen som arbeider med reform av MASV-GOV tar dette med i betraktningen. I en rekke andre emner på både BA- og MA-nivå, utforsker vi forskjellige måter å inkludere studentene på – fra å sette av tid til diskusjon og debatt, via undervisning i mindre grupper og seminarer, gjennom obligatoriske arbeidskrav, og gjennom pedagogiske virkemidler som *flipped classroom*, aktiv bruk av quizer og Q&A-verktøy, presentasjoner og lignende. Generelt understreker vi overfor både stab og studenter at læring er en sosial størrelse, og at engasjement, deltakelse og tilstedeværelse gjør undervisningen bedre for både studenter og ansatte.

Når det gjelder vurderingsformer, har instituttet de siste årene hatt en overordnet tilnærming som tilsier at studentene gjennom studieløpet skal forholde seg til ulike vurderingsformer over tid – med variasjon mellom skole- og hjemmeeksamen, mappevurderinger, deleksamen, gruppeeksamen og for så vidt også muntlig eksamen. Imidlertid opplever instituttet at eksisterende administrative ordninger gjør en del av dette vanskelig, fordi Inspira som plattform er lite egnet for vurderingsformer som krever sammensatte tilnærminger. Der nest pågår det for tiden diskusjon om ressursbruken knyttet til sensur som kan påvirke vurderingene her, og vi diskuterer for tiden ulike modeller for sensurordning (som i noen grad vil avhenge av selve vurderingsformen).

Til sist er det verdt å merke seg at KI-verktøy i stor grad påvirker våre diskusjoner om vurdering. Enkelte argumenterer for at instituttet bør bevege seg i retning av

vurderingsformer der KI ikke *kan* spille en rolle – så som muntlig eksamen eller skoleeksamen. Andre argumenterer for at vi heller bør tilnærme oss KI som en ressurs og verktøy, mer enn som et problem. Studentene er selv opptatt av KI-problematikken, både generelt og i forbindelse med vurdering.

Internasjonale samarbeidsprosjekter og arbeid med prosjektsøknader for kvalitetsutvikling i utdanning

Høsten 2024 fikk instituttet tildelt et prosjekt gjennom Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse sitt UTFORSK-program. Prosjektet heter *A Global Classroom for Global Challenges*, og er samarbeidsprosjekt mellom vårt institutt, School of International Studies ved University of Sao Paulo, School of Public Policy and Democratic Innovation ved Toronto Metropolitan University, School of Government ved University of Western Cape, og Department of Political Sciences ved University of Washington. Prosjektet har som målsetting å bidra til avkolonisering av undervisningen i statsvitenskapen, og bidra til statsvitenskapelig kunnskapsproduksjon og undervisning bidrar til å løse problemer knyttet til økonomisk, epistemologisk og politisk assymetri i ulike deler av verden – men også i det enkelte land. Prosjektet etablerer utvekslingsmuligheter for studenter mellom de deltakende universitetene, og utveksling av lærekrefter mellom de fem landene. Det skal utvikles felles kurs og undervisning, inkludert felles gjesteforelesninger som kan gjennomføres digitalt. Programmet ledes av Lise Rakner, Regine Paul og Martina Vukasovic, har et budsjett på 3 mill. NOK, og varer fra 2025 til 2028.

Instituttet er også representert i et samarbeid om undervisning i organisasjonsteori som er knyttet til SCANCOR (Scandinavian Consortium for Organizational Research), som samler skandinaviske institusjoner i et samarbeid med Stanford University og Harvard University. Det ble arrangert et felles arbeidsmøte for de norske partnerne om dette i desember 2024, og instituttet har ansvar for det neste møtet – som skal arrangeres i august 2025. SCANCOR gir for øvrig gode muligheter for gjesteopphold for ansatte og kurs i institusjonell teori for PhD-studenter.

Tiltak for rekruttering til masterprogram

Se omtale av rekruttering over.